

Οί κλιματικές αλλαγές σκοτώνουν τόν πλανήτη.

Γαλήνη Φούρα
Δημοσιογράφος.

Οί υψηλές θερμοκρασίες φέτος τó καλοκαίρι στη Νότια, αλλά και στη Βόρεια Εύρωπη, είναι μία νέα πραγματικότητα, πού φανερώνει ότι ή κλιματική αλλαγή έχει μπει για τó καλό στη ζωή μας. Η εμφάνιση άκραίων φαινομένων, με ίσχυρότερες και καταστροφικότερες πυρκαγιές τó καλοκαίρι και περισσότερες πλημμύρες τó χειμώνα, γίνεται όλο και πύο συχνή. Η καύση άνθρακα και πετρελαίου, για τες ανθρώπινες δραστηριότητες, αύξάνει τή σύσταση τής ατμόσφαιρας σε άερια, πού συμβάλλουν στην κλιματική αλλαγή, ή όποία συνεχώς εξελίσσεται.

Η αύξηση τής θερμοκρασίας στην ατμόσφαιρα κατά ένα βαθμό Κελσίου, ή όποία διαπιστώνεται μετά τó 1970, έχει óδηγήσει σε αύξηση τών ύδρατμών, πού μπορεί να άποθηκεύσει, κατά 7%. Αυτό προκαλεί ίσχυρες καταιγίδες. Πολλές περιοχές τής Νότιας Εύρωπης είχαν φέτος περισσότερες βροχοπτώσεις, όί όποιες συνέβαλαν σε μεγαλύτερη βλάστηση, ξερά χόρτα πού δέν καθαρίστηκαν και πυρκαγιές τó καλοκαίρι. Τά προβλήματα δέν περιορίστηκαν στη Νότια Εύρωπη. Στη Σουηδία κήκαν φέτος 208.000 στρέμματα δασικής γής, με μέσο όρο τής προηγούμενης δεκαετίας μόλις 17.000 στρέμματα. Στο Ηνωμένο Βασίλειο έχουν καεί πάνω άπό 140.000 στρέμματα, έναντι 30.000 ετησίως τήν προηγούμενη δεκαετία. Στην Ελλάδα θρηνήσαμε τήν εκατόμβη νεκρών στο Μάτι, στην όποία συνέβαλαν και άλλοι παράγοντες, πλην τών επικίνδυνων καιρικών συνθηκών.

Η στρατηγική τής Ευρωπαϊκής Ένωσης για τά δάση, τó 2013, έστίαζε στα μέτρα πρόληψης κατά τών δασικών πυρκαγιών. Όστόσο τó πρόβλημα έντάθηκε, επειδή όί πόροι, πού κατευθύνονται σε αυτά, είναι πολύ περιορισμένοι.

Τά τελευταία τριάντα χρόνια όί μετρήσεις τού Έθνικού Άστεροσκοπίου Άθηνών δείχνουν αύξηση τών θερμοκρασιών τó καλοκαίρι, τών βροχοπτώσεων, τών κατακλυστικών γεγονότων και τών άκραίων τιμών τού άνέμου. Οί περίοδοι ξηρασίας έπιμηκύνονται και αναμένεται ότι ή αύξηση τών ήμερών επικινδυνότητας θα ξεπεράσει τες 45 ήμέρες μέχρι τó τέλος τού αιώνα.

Πολλή συζήτηση γίνεται για τά μέτρα πρόληψης, τήν εκπαίδευση και τήν έννημέρωση τού πληθυσμού. Τι κάνει όταν ξεσπάσει πυρκαγιά στο δάσος, όταν πέφτουν κερανοί και κολυμπάμε στη θάλασσα ή έχει καύσωνα και πρέπει να προστατευθύν όί εύάλωτες όμάδες, τά παιδιά και όί ηλικιωμένοι. Έλληνικές μελέτες έχουν δείξει ότι, όταν ή θερμοκρασία φτάνει τούς 40ο C, ή θνησιμότητα σε άτομα άνω

τών 65 έτών αύξάνει κατά 10%, καθώς και τά άναπνευστικά και καρδιολογικά προβλήματα κατά 18%. Και σ' αυτήν τήν περίπτωση ή πρόληψη μπορεί να σώσει ζωές.

Οί πόλεις γίνονται πύο εύάλωτες και περισσότερο κινδυνεύουν όί άνθρωποι με χαμηλά εισοδήματα. Όταν τά σπίτια δέν έχουν τήν άναγκαία μόνωση, χρειάζονται περισσότερα χρήματα για θέρμανση τó χειμώνα και ψύξη τó καλοκαίρι. Όσο πύο παλιό είναι τó κτήριο, τόσο πύο εύπαθές είναι στις ύψηλές θερμοκρασίες. Μελέτη τού Πανεπιστημίου Άθηνών σε 60 κατοικίες οικογενειών χαμηλού εισοδήματος, χωρίς μόνωση, τó καλοκαίρι τού 2007 με τες ύψηλές θερμοκρασίες, έδειξε ότι στο τέλος τού καύσωνα ή θερμοκρασία, στους έσωτερικούς χώρους, έφτανε τούς 38ο C.

Λόγω τού τρόπου πού άναπτύχθηκαν όί μεγάλες πόλεις τής Ελλάδας (έλλειψη πρασίνου, ύλικά κατασκευής, πηγές έκπομπών θερμότητας), εμφανίζουν ήδη αύξημένες θερμοκρασίες, σε σύγκριση με τά προάστια και τήν ύπαιθρο. Μετρήσεις δείχνουν, ότι όί διαφορές θερμοκρασίας στην Άθήνα, τήν Θεσσαλονίκη, τήν Πάτρα και τó Ηράκλειο κυμαίνονται άπό δύο έως έξι βαθμούς. Έάν προστεθεί ή αύξηση θερμοκρασίας και ή φωτοχημική ρύπανση, λόγω κλιματικής αλλαγής, διογκώνεται σημαντικά τó κόστος για τήν ψύξη τών κτιρίων και έπιβαρύνεται ή ποιότητα ζωής τών νοικοκυριών.

Σε όλο τόν κόσμο όί πόλεις μεγαλώνουν. Στην Ελλάδα, σε λιγότερο άπό είκοσι χρόνια (άπό τó 1988 έως τó 2007), ή κάλυψη τών άστικών και ήμισιαστικών περιοχών αύξήθηκε περίπου κατά 29%. Η πρόβλεψη είναι, ότι τó 2020 περίπου τó 65% τού πληθυσμού θα ζεί σε άστικές περιοχές. Αυτό σημαίνει αλλαγή στις χρήσεις γής, με μείωση τών ελεύθερων χώρων, τών δασών και τής άγροτικής ζωής. Και τó έρώτημα είναι πάντα: πύο πάμε; Τώρα πύο μιλάμε, ή παγκόσμια θερμοκρασία έχει άνέβει ένα βαθμό σε σχέση με τήν προβιομηχανική περίοδο, ένώ όί ήδη ύπάρχουσες λειτουργίες καθιστούν άναπόφευκτη τήν αύξηση 1,5 βαθμού.

Οί κλιματολόγοι λένε ότι, για να παραμείνει ή αύξηση στους δύο βαθμούς και ό κόσμος σε μερικές δεκαετίες να μοιάζει κάπως με τόν σημερινό, πρέπει να σταματήσουν τώρα όί έπενδύσεις σε όρυκτα καύσιμα, κάτι μάλλον άπίθανο. Στην αντίθετη περίπτωση, εάν ή αύξηση συνεχιστεί και ή θερμοκρασία άνέβει κατά τρεις βαθμούς, ή καταστροφή θα είναι σύντομη και θα óδηγήσει στην άπώλεια τών περισσότερων παράκτιων πόλεων.

Στους πέντε βαθμούς μιλούν για πιθανό τέλος τού ανθρώπινου πολιτισμού... ●